

Ord, fordi jeg ikke ønsker, at Forslaget skulde gaa til Landstinget med den Motivering, at Folketinget her har vedtaget et Forslag, som man saadan er gaaet med til, men at man nødvendig har gjort det, fordi det ikke er saaledes, som det burde eller skulde være. Jeg er enig med det ærede Medlem i, at det var rart nok at komme til en Forandring af Tolbloven i det hele og en Ophævelse af Kultolden, men naar man ikke har kunnet naa dette i Øjeblikket, mener jeg, at det er fuldkommen retfærdigt, billigt og rigtigt, at man vedtager det Forslag, der her foreligger. Med disse Ord vil jeg tillade mig at anbefale Forslaget til Vedtagelse.

Da ingen yderligere ønskede at høre sig, sluttedes Forhandlingerne.

Lovforslaget (se Tillæg C.) vedtoges enstemmigt med 63 Stemmer.

Formanden (Sofus Høgsbro): Lovforslaget bliver nu tilfattet Landstingets Formand.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Stempel-frihed for Laanebeviser.

(Lovforslaget findes i Tillæg A.)

Lovforslaget fattedes under Forhandling.

M. R. Sørensen: Det er de Herrer bekendt, at ligesom Tiderne blive mere og mere ugunstige for Landbruget, bliver der større og større Trang til Ny og Næ at laane Penge paa kort Tid. At det er blevet saadan, ligger ganske simpelt i, at Konjunkturerne ere blevne værre end tidligere. Denne Bevægelse med Hensyn til at rejse korte Laan har ikke i Aarvækker tilbage været saa almindelig paa Landet, som den er nu, medens det derimod ganske sikkert i lange Tider har været almindeligt i Byerne. Derfor har der ogsaa for Byernes Bedkommende været gjort adskilligt for at lette Folk Udgang til at faa Penge paa kort Tid paa billige Betingelser, og den Maade, man har anvendt i Byerne for at skaffe sig korte Laan, har været at udstede Betsler. Men, saa snart et Menneffe her til Lands er kommet i Nød paa den ene eller anden Maade, saaledes at de skulle skaffe sig noget til Hjælp for at komme ud deraf,

har det været gammel Praksis, at Statskassen siger: Ja, min Ven, naar du er i Trang, forlange vi, at du skal give os en Skærv! Det er det, der ligger til Grund for den Slags Beviser, der skulle udstedes, naar man laaner paa den ene eller anden Maade; der skal Stempel til, for at Staten kan faa sin Afgift. Men nu er der det mærkelige, at de Gebyrer, som gives for Betsler, der navnlig anvendes i Byerne, ere ikke nær saa store som de Gebyrer, der gives for Beviser paa korte Laan, der jo navnlig anvendes af Landmændene. Jeg skal nævne et Eksempel. Hvis en Mand f. Eks. paa Betsel vil laane 1000 Kr., og en anden Mand ogsaa vil laane 1000 Kr. i en Sparekasse med Kaution, skal den Mand, der laaner paa Kaution, give 8 Gange saa stort Stempelgebyr som den, der laaner paa Betsel. Jeg anser dette for at være uretfærdigt, og det er det, der er Skyld i, at vi have tilladt os at indbringe dette lille Lovforslag her i Tinget. Jeg ved saa godt, at der vil blive sagt, at det er en Forrykkelse af de eksisterende Forhold, og at det vil medføre en Formindskelse af Statskassens Indtægter. Det er ganske sikkert, men jeg synes, at Statskassen nok af Hensyn til de smaa i Samfundet kan taale en lille Smule Afbræk i sine Indtægter. Vi have nemlig ikke tænkt paa, at denne Frihed for Gebyrer skulde række saa vidt, at den skulde komme til at angaa store Summer, idet de fleste Laan, der stiftes ved Kaution, ere Smaalaaen. Naar det saa bliver gjort gældende, at Statskassen lider et Tab ved, at disse Gebyrer i Form af Stempelpenge gaa bort, skal jeg sige, at til Trods derfor tror jeg nok, at vi kunne blive enige om, at det, som sker nu, er endnu mere uretfærdigt. Det er jo nemlig saadan, at alle andre Slags Stempelgebyrer ydes til Papirer, som have lang Varighed, til Papirer, som kunne gælde i Aaringer, ja endogsaa henimod halv hundrede Aar. Det vil altsaa sige, at disse Papirer, som ere oprettede paa lange Tider, betale en Gang Stempel, men dette Stempels Skyldighed bliver ved at være i lange Tider. Statskassen faar derfor i disse mange Aar af de lange Laan kun Stempelgebyr en Gang, medens den af Laan paa kortere Tid faar Stempelgebyr Gang paa Gang, Aar efter Aar, ja jeg kan gerne sige i mange Tilfælde næsten; hvert halve eller kvart Aar. Det bliver altsaa i Virkeligheden den samme Sum, som beskaffes gentagne Gange i samme Tidrum, medens Kapitaler, der ublaanes paa lange Laan, kun betale Gebyrer en enkelt Gang. Er det i Virkeligheden saaledes, at Statskassen kommer til at lide Tab, opvejes dette rigeligt ved, at den Uretfærdighed